

Vertaling en interpretatie van de tekst in de keizerlijke oorkonde van 9 maart 1694 over het familiewapen van Georg Wilhelm von Inn- und Kniphausen, in welke oorkonde hij tot graaf is gemaakt

(c) Wouter van Schie, 29 juni 2016

Voor meer info: zie www.annavanewsum.nl

Archiefstuk keizerlijke oorkonde te vinden in de Groninger archieven onder nummer GA 626-817

(fotoaanduidingen betreffen foto's in bezit van de opsteller van dit rapportje)

foto 813 t/m 816

Familiewapen van Georg Wilhelm von Inn- und Kniphausen, in de keizerlijke oorkonde van 1694.

foto 813

Insuper (*bovendien*) **ut peculiarem** (*speciaal*) **erga** (*goed, vriendschappelijk*) **saepius** (*vaker*)

nominatum (*genoemd*) **Georgium Wilhelmum**

comitem (*graaf*) **ab In- et Kniphausen** ani-

mi (*zoiets als in de geest van*) Nostri Caesarei (*van Onze Keizer*) inclinationem (*met genegenheid/instemming*) exter-

no quoque (*ook*) signo, velut (*zoals*) immortalis Mnemo-

syno (*geheugen*) et praesens et ventura (*zowel nu als in de toekomst*) aetas (*leeftijd*) distin-

guat (*onderscheidt*), Arma (*wapenschild*) sive (*of*) Insignia (*teken*) ipsius (*zijn*) gentili-

tia (*van hetzelfde geslacht*) in dictum **Comitem et Comitissam**

uxorem ejus Anna ab Ewsum jure (*wettelijke*) agna-

tionis (*nakomeling*) respective (*respectievelijke*) devoluta (*nagekomen*), non modo (*slechts*) cle-

foto 815

menter (*geleidelijk*) laudavimus (*wij hebben geprezen*), approbavimus (*goedgekeurd*), confir-

mavimus (*bevestigd*) et ratificavimus (*geratificeerd*), verum etiam eo

quod uti supradictum (*zoiets als: wat hierboven staat vermeld*), familiae istius emi-

nentis caput sit (*hij is het hoofd van deze eminente familie*), insigni additamento (*toegevoegd teken*), Leone videlicet (*namelijk/zeker/het is duidelijk*) tertio, qui Scutarijs similis (*zelfde als op schild*) sit, in scuti penetralibus (*in het binnenste*) posito auximus (*een plek vermeerderd*), -> leeuw in hartschild is de toevoeging

ornavimus (*versierd*), locupletavimus (*rijk*), et in hunc, qui sequitur modum (*hiernavolgende*), posthac (*voortaan*) habenda (*te hebben*), gestanda (*te dragen*) et deferenda (*aan te brengen*) clementer (*vriendelijk*) concessimus (*staan wij toe*) et elargiti sumus (*wij zijn er om te vergroten*), quemadmodem (*zoals*) vigore (*met kracht*) praesentium (*aanwezig*) laudamus (*wij prijzen*), ratificamus (*wij bevestigen*), augeamus (*wij laten toenemen*), ornamus (*wij versieren*), locupletamus (*wij verrijken*), concedimus (*verlenen*) et elargimur (*en om te vergroten*, lees: uit te breiden). **Scutum** videlicet (*het schild, het is duidelijk/namelijk*) quadripertitum (*in vieren gedeeld*), cujus area superior dextra (*boven rechts*), et inferior sinistra (*beneden links*) crocea (*geel*) seu (*of*) aurea (*goud*) leonem (klopt niet, moet bovenlinks en benedenrechts zijn) nigrum salientem (*klimmende zwarte leeuw*) rictu hiante (*open mond*), ac linguae exertae (*met de tong uit*) caudaeque (*en staart*) in altum (*omhoog*) circumflexae (*gebogen*): superior vero (*inderdaad*) sinistra et inferior dextra rubea (*rood*) (klopt niet, moet bovenrechts en benedenlinks zijn) -> nu begint andere pagina op foto

viginti (*twintig*) tessellas aureas (*gouden mozaïeksteentjes*) cum cruce (*kruis*) ejusdem metalli (*van metaal*) exhibeat (*toont*). His vero quadris (*vierkantig*) imponatur (*opgelegde*) aliud (*anders*) Scutulum quadrifidum, ejus prima et quarta areola (*veld*) aurea Aquitanae Simplicem rubram alis (*met vleugels*) et pedibus (*met poten*) expansis (*gespreid*), rostroque patulo (*en met de bek open*) ac linguae prominente (*en tong uitgestoken*) cum stella rubea (*met rode ster*) pone collum referat (*achter de hals*). Secunda rubea limbo (*tweede veld rood met rand*) ex albis segmentis (*uit witte segmenten*) introrsum (*naar binnen*) circumdata (*getooid*) Equitem phaleratum (*met getooide ridder*) candidum (*blinkend wit*, ik zeg: zilverwit) - et tertia alba (*wit* (gaat over het vlak)) draconem attractum (*met zwarte draak*) volaturientem (*gevleugeld*) cum collari aureo (*met gouden halsband*) caudae circumvolutae (*en rondvliegende staart*) repraesentet. media vero (hier begint het over helm en helmstukken) his iterum (*weer*) areolis imposita parmula cro-

cea (*klein geel schild*) Leonem nigrum (*met zwarte leeuw*) ijs plane similem de-
ferat (*op dezelfde manier aangebracht*), qui supra designati sunt (*die boven zijn aangeduid*). Toti in-
cumbat corona aurea Comitibus tribui (*zoiets als: over het geheel hangt een gravenkroon*)
Solita, gemmis (*met edelstenen*) et unionibus insignis (*en met pareltekens(?)*)
eamque (*en*) quaternae (*vier*) premant (*erop gezet*) galeae (*helmen*) pariter (*samen*) (*zoiets als: met
vier helmen met tekens van parels en edelstenen*)

foto 816

aureae coronatae aperta (*met gouden open kroon*) seu chlatratae tor-
neariae volgo dictae monili ornatae (*zoiets als: versierd met edelstenen*): e quaru?
prima inter alas duas hinc croceam illinc ni-
gram (*twee vleugels, een geel, ander zwart*) erumpat dimidius leo Scutarius (*steekt een halve leeuw uit,
zoals van het schild*):
Secunda sustineat crucem auream (*tweede draagt een gouden kruis*) in cam-
po rubeo (*in rood veld*) viginti tessellis aureis (*met twintig gouden moziëksteden*) exarato,
super imposito (*daarbovenop*), Aethiopsis capite nigro (*zwart hoofd van een Ethiopiër*), quod
pileo candido tegatur (*bedekt door blinkend witte hoed/muts*). Tertiae insistat A-
quila Scutaria (*bij de derde staat er een adelaar, zoals van het schild*): e quarta promineat
medio draco (*als vierde steekt een halve draak uit*), ei qui in Scuto notatur si-
milis (*zelfde als op het schild*). Telamonum (*schilddrager*) loco bini clypeum (*schild*) sti-
pent Leones erecti naturali colore (*twee leeuwen als schildhouders, opgericht in natuurlijke
kleur*), rictu
patulo linguaque protensae (*met gespreide en strekkende tong*) coronam aurea (*kroon van goud*)
ostentantes (*tonend*), qui anteriorum pedum uno
coronam altero Scutum sustineant (*die met voorpoten het schild ondersteunt*) cau-
da sursum elevata (*met staart omhoog geheven*), pro ut haec omnia in
sequenti pagina pictoris industriae colo-
ribus suis ingeniosius distincta videre licet. (*het laatste wil zoveel zeggen als: op de pagina hiernaast is een
vakkundig geschilderd exemplaar te zien*)